

REDACTIA
Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor., pe 1/2 an
10 cor., pe 1/4 de an
5 cor., pe 1 lună 2 cor.
Pentru România și
Trăniște pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Contra duelului.

(*) Principele Alfonso de Bourbon
marquisul Tacoli o scrisoare,
care zice:

„Iubite amice marchise Tacoli! Deși
sunt feliicitat cu graiu viu, încă în luna
august pentru atitudinea d-tale nobilă și cu-
ragioasă când n'ai cerut satisfacția cu arma
de la un om care te ofenzase, deși îți cu-
părea principiile, acum că presa se ocupă
de afacerea d-tale, dă-mi voie ca și
mi scrii să te felicitez și să-mi exprimi admi-
rația mea pentru toți cei cari au curajul să
procedare astfel“...

Un perfect gentleman, un prinț
cunoscut în toată Europa ca bărbat
de onoare și curajos, feliicită deci
pe un marchis, colonel în armata au-
striacă, pentru-că a avut curajul să
nu ceară satisfacție duelându-se. Casul
acesta a produs senzație cu atât mai
mare, cu cât prințul feliicită pe ofițerul
superior după-ce el a fost degradat
și scos afară din cadrele armatei au-
striace.

Că s'a procedat cu atâta asprime
de un ofițer superior, se explică.
Armata austriacă nu este națională și
cultivându-se în sinul ei duelul, ea
în viitor va continua să formeze
oarecum o castă în monarhie, să
se țină departe de amestecul cu so-
cietatea civilă dela care ar pute să-și
înălțase porniri, după părerea mai
marilor, periculoase pentru disciplină.

Numai atâta însă. Căci a pretinde
că cine refuză duelul este laș, e o
neputință. Nu este om care să sfideze
moartea cu sânge mai rece ca En-
gelul, și cu toate acestea în Englitera
momentul nu duelează.

Catolicii, fie civili ori militari, sub
un pretext să nu dueleze. Eu însumi
sunt catolic bun și mi am pus în gând
ca odată să nu păcătuiesc contra legilor
noastre bisericesti. Dar' nu numai ca cre-
denții catolici am fost în contra duelului.
Căci dacă am judeca duelul numai din punct
de vedere catolic, numai pe catolici i-am
putut osândi pentru-că duelează. Eu însă așa
sunt, că în genere, duelul e o barbarie, o
instituiune deamănă de barbari și nu se po-
tește cu actuala civilizațiune. Fiecare om
civilizat și cu mintea sănătoasă așa trebuie
să judece. Sunt convins, că peste o sută
de ani tocmai așa au să ridă de așa visele
noastre cavaleresti cum ridem noi azi de
judecățile dumnezeiești din evul mediu, nu-
mă așa pe nedrept. O să întrebe care atât
de salbatic am fost noi? Și o să mă zică:
Care fost-au oamenii acestia selavi ori că
n-au avut nici cea mai mică independență
intellectuală, ci s'au supus ca niște bădărani
unei triviale prostii, considerându o ca lege,
deși nimeni n'a sancționat-o?!

Atât faptul marchisului Tacoli
cât și epistola prințului de Bourbon au
cauțat senzațiune mare în Europa și

ziarele mari continuă să le comenteze.
Toate, ori aproape toate, aprobă și
și pe unul și pe altul și chiar cele
mai rezervate publică în extensiune
scrisoarea prințului, care aprobând cu
atâta curajiu pe colonelul degradat
pentru-că n'a duelat, desigur a dat o
lovitură de moarte obiceiului barbar
de-a duela.

„Pentru că — zice mai departe prin-
țul, nici măcar nu este vorba de curajiu când
cineva duelează. Ori însemnează a fi cura-
gios când te bați sît de camarasi? Ne due-
lăm, pentru-că știm că altfel am fi scoși din
societatea lor, ni-am pierde rangul, ceea ce
pentru mulți domni ar însemna că au fost
aruncați în stradă, și au sfârșit cariera!...
Eu socot că act de curajiu a fost ceea-ce
ai făcut d-ta și contele Ledchowsky: omul,
ca creștin catolic, să-și implinească datoria,
chiar și cu prețul carierei sale“.

Cine nu va aplauda la cuvintele
înțelepte ale acestui prinț care tinde
să stărpească cea mai mare rușine a
veacului: duelul?!

„Deșteptarea“ din Cernăuți pu-
blică în fruntea numărului său din
urmă următorul comunicat:

„Un număr mai mare de bărbați de
încredere ai poporului român s'au adu-
nat săptămîna trecută la Cernăuți și au
hotărît să înființeze un nou partid po-
litic.

Partidul nou creat se numește par-
tidul popular național. Acest partid a
declarat programul publicat în întâiul
număr al „Patriei“ de programul său
și drept aceea a decis să lucreze din răs-
puteri întru împlinirea acestui program.

Partidul popular național are drept
țintă dobîndirea drepturilor poporului
român din Bucovina pe toate tere-
nele vieții publice.

Aderenții partidului s'au grupat în
giurul ziarului popular „Deșteptarea“,
care de acum înainte este a se privi ca
organ al partidului popular român.

„Deșteptarea“ va înlocui în viitor
și pe fostul ziar „Patria“.

Lipsa de puteri ziaristice probate
face cu neputință edarea din nou a
„Patriei“. E sigur, că îndată ce am a-
duce din Transilvania sau România un
redactor nou, guvernul ferit ni-l expul-
zează până în 24 ore.

Pe lângă această considerație am
avut în vedere și un lucru de tot vaj-
nic: voim să nu mai facem deosebire
între Români mai culti, pe cari până
acum ne plăcea a-i numi „inteligentă
română“ și între poporenii noștri. Voim
să apropiem cât se poate de mult clasele
societății române din această țeară, să
surpăm păreții, cari ne despart în mul-
țime de caste, și să nu mai promovăm
chiar și prin ziare deosebirea aceasta.
Ne vom întrepune cu toate puterile să
conservăm unitatea națiunii noastre, și
deoprtrivă voim să fie informați toți Ro-
mânii bucovineni.

„Deșteptarea“ va fi scrisă într'o
limbă, care va fi înțeleasă de tot Româ-
nul. Ca să purtăm însă grije și de pă-

turile cele mai largi ale națiunii române,
adaugem ziarului un supliment, care va
cuprinde materii menite anume pentru
creșterea politică a sătenilor noștri“.

Faimosul conte Apponyi, după-cum îl alin-
tă ziarul maghiare (nagyevü) este așteptat
la Jászberény de alegătorii săi pe ziua de 23
Septembrie. Se fac pregătiri pentru a face
o primire imponentă marelui orator maghiar,
care s'a distins între Maghiari la expoziția
din Paris.

Cu această ocazie contele Apponyi își
va face darea de seamă în fața alegători-
lor săi asupra activității sale parlamentare
și va atinge și unele chestii ce vor veni la
ordinea zilei în parlament la această ultimă
sesiune.

Impărțeală frățească. Mai este încă
destulă vreme până la alegerile generale
pentru parlament, și patrioții au început deja
să se împartă pe mandatele din Budapesta.
După combinațiunile ce s'au făcut, iată can-
didații din capitală pentru viitoarele alegeri:
Corcol I. Falk Miksa, redactorul „Pester
Lloydului“, va avea contracandidat din par-
tidul popular; II. Ministrul agriculturii, De-
rányi; III. Vészi József, contra-candidat Mezei
Moricz; IV. Baronul Podmaniczky Frigyes;
V. Schlesinger Sándor Pál, contra-cand. Lánai
Leo și Mezei Moricz; VI. Radocza János,
contra-cand democratul Váscsonyi Vilmos;
VII. Morzsiányi Károly, Helai Ferencz și
socialistul Goldner Adolf; VIII. Horvászky
Nándor; IX. Tolnay, Lajos contra-cand agro-
nista Tompa Antal.

Monarhia noastră, contra Bulgariii.

Ziarele maghiare publică următoarele:

Conflictul româno bulgar a ajuns
deja să fie chestie europeană. Ministrul
de externe al Monarchiei austro-ungare a
înștiințat pe guvernul bulgar, că preten-
țiunile României, acușările și toate măs-
urile ce a luat în interesul liberei desvol-
tări a statelor din Balcani și le asumă
(magáévá teszi).

„Aceasta era de prevăzută, și azi mâne
și celelalte puteri mari vor face prim mi-
nistrului bulgar Ivancieff aceeași surprin-
dere“.

Conflictul Româno-Bulgar.

Cu data 3 Septembrie n. se telegra-
fesază din București foilor pestane, că foi
bucureștene semioficioase publică următorul
comunicat:

Acum, că s'a dovedit pe deplin
legătura autorităților bulgare
cu comitetul revoluționar bul-
gar, — ca o datorie i-se impune întregel
Europă intervenția energică, de a lua
măsurile cele mai energice pentru strivi-
rea acțiunii, ce ascunde în sine pericolul
extraordinar de mare. Dacă asta nu se
întimplă, România are mână liberă
și de sigur va fi gata ca, dacă e ne esar,
să-și ia satisfacție pe calea ar-
melor. Ear situația tot mai mult se com-
plică și împinge spre acest desnodământ
final.

Cu aceeași dată se telegrafează tot
din București:

„Foiș oficială publică în cauza asasi-
natului lui Mihăileanu șease deciziuni jude-

cătorești, cari citează la judecătoria de
instrucție pe Boris Sarafov, Vladimir Kovacef,
Davidov, Ikomanov, Trolev și pe Alexandru
Burlakov, ca pe complici ai crimei. Deoare-
ce însă numiții criminali nu sunt sub
puterea autorităților române, — ei vor fi
osândiți în contumaciam.

Di I. Kalinderu în Arad.

Di Ioan Kalinderu, membru al Acade-
miei Române, juris consult și istorician
apreciat nu numai în România, dar' cunoscut
și în străinătate, administrator al Domeniilor
Coroanei, a sosit Vineri dimineața în Arad.
La gară D-sa a fost întâmpinat de dl vicar
episcopesc V. Mangra, care are onoarea a-l
cunoaște de mai de mult, și de dl R. Ciorogariu,
referent școlar. Distinsul oaspe a sosit în-
soțit de dñii Condurake, Popovici și Davi-
descu, conducători la Domeniile Coroanei.
Școlul călătoriei dlui Kalinderu a fost să
vadă podgoria noastră, precum și moștile
conduse conform celor mai moderne percepțe
economice.

În oraș dl Kalinderu a făcut întâiu
de toate vizită la episcopie. A văzut apoi
umbele biserică gr. orientale: română și sârbă,
Seminarul și școala de arte și meserii, precum
și muzeul istoric (1848—49). Pretulindeni
a fost primit cu deosebită plăcere și afabi-
litate. I-a plăcut mult cum e aranjată
școala de meserii, condusă de dl Nesneru
Aladár.

La Podgorie a vizitat comunele Cavin,
Covăsinț, Ghioroc și Miniș. În Cavin a
lăudat felul cum își cultivă via părintele
Moș, care într'adevăr are o vie cum rar
găsești în întreaga noastră Podgorie. La
Miniș a cercetat școala pentru tinerii cari
se prepară să fie vieri (vințeleri). Cu pri-
legul acesta dl Kalinderu a căutat să-și
dea seamă și de felul de trai al țeranilor
noștri, în casa căror a intrat.

La Otvenes a vizitat moșia contelui
Zsilinszky Robert, unul dintre cei mai
renumiți agronomi din Ungaria și fruntaș
între așa ziși agrari. Di Kalinderu a
vizitat apoi moșia de la Mezöhegyes, unde
și cea mai vestită herghelie de cai din Ungaria.
A umblat apoi în comunele noastre fruntaș
Nădlacul, Cenadul. Pretulindeni a studiat
toate relațiunile vieții țărănești, atât ale
marilor, cât și ale micilor proprietari.

Azi dl Kalinderu părăsește comitatul
nostru, ducându-se în Banat, unde la St.
Miclăușul-mare va visita moșia contelui Naco,
ear' la Zsombolya moșia contelui Ceconic.

Din România.

Complotul bulgăresc.

Di Ioan Nenișescu, prefectul
județului Tulcea, a primit o scrisoare
de la un bun amic al său din Sofia,
care zice că comitetul macedonean,
întrunit zilele acestea, a hotărît moar-
tea lui.

Domnul Nenișescu a fost primit
la 31 August în audiență de către
domni Carp și A. Lahovari, ministru
ad-interim la interne.

În Bulgaria s'a deslășuit cea mai completă anarhie. Ministrul principal au profitat de serbarile Sultanelui pentru a fugi din țară.

Țara aflându-se fără guvern, în realitate Saravoff guvernează. Clubul macedonean a ajuns adevărată oficină de guvernământ, de acolo se trimit curieri, se primesc depeși și se expediază ordine.

Se tin aproape în fiecare noapte conșiliabile, adevărate consilii de război, cu ofițerii superiori. Saravoff a ordonat mobilizarea generală împotriva României și el supraveghează mișcările trupelor.

Radoslavoff și Franciff mai stau de formă în fruntea guvernului. S'a proclamat o ocărnuire revoluționară compusă din Saravoff, Covaceff și încă o creatură a lui Saravoff.

Un viu schimb de telegrame urmează între Petersburg și Sofia.

Sosesc arme și muniții. Atelierele de confecționare militară lucrează ziua și noaptea. S'a dat să se lucreze și pe la particulari.

Comitetul face o colecție pentru a acoperi războiul nevoi ale mobilizării. Se va emite în curând un nou imprumut patriotic.

Se zice că Saravoff ar fi declarat, că prințul Ferdinand nu va ajunge viu în Sofia.

Stambuloviștii se pregătesc pentru a face contra-revoluție. Ei agită pe ascuns în contra comitetului, care nu are partizan tot mai numeroși în Nordul-Principatului.

Ei spun, că dacă prințul a fugit, e absolut sigur că nu se va mai întoarce. Pentru siguranța Bulgariei ar fi mai bine, ca România să ocupe pentru câteva vreme, căci numai atunci ar scăpa de primejti-oasa influență a Rusiei.

Presa turcească

și

Conflictul româno-bulgar.

„L'Orient”, ziar care apare în Constantinopol și care este inspirat din cercurile înalte guvernamentale, scrie, între altele, următoarele cu privire la conflictul bulgaro-român:

„Asasinatul săvârșit la București de către un membru al comitetului macedonean și descoperirile făcute în urmă de autoritățile române, aruncă o vie lumină asupra acestei societăți secrete, care are ramificațiuni în toată Peninsula Balcanică.

Comitetul macedonean nu se mulțumea că înunda cu emsarii săi toate centrele Turciei europene, nu-l era de ajuns că a adus dezordine în mijlocul pașnicilor popoare din imperiu; dar a căutat să învrăjbească pe creștinii unui contra altora, sâmnând ura între toate comunitățile creștine.

Nu sunt de loc banale descoperirile făcute la București.

Compară apoi societatea secretă macedo-bulgară cu Ethniki Eteria de trist memorie, care înflorise la Athena. — Acea so-

cietate revoluționară zice — „L'Orient” — a împins Grecia la război și dezastru. Și după-cum membrii din Ethniki Eteria se recrutasă din toate adunăturile, același fenomen se petrece și cu societatea macedo-bulgară.

„Dar, continuă „L'Orient”, acest comitet revoluționar bulgar nu-și măginește activitatea sa numai asupra Macedoniei, ci el urmărește și în străinătate pe aceia cari se opun propagandei lui.

De astă dată un confrate român a căzut sub loviturile asasinilor patentati ai comitetului.

Correspondențele descoperite pare că sunt de natură de a compromite nu numai pe membrii cunoscuți ai comitetului, dar încă și înalte personaje politice din Bulgaria, cari protejează pe cei din comitetul revoluționar.

Apoi mai departe:

„Guvernul princiar, după cererea și protestarea întregii lumi civilizate, va trebui să cerceteze până în ascunzătoarele lor pe criminalii, cari sub eticheta de patriotism nu visează decât războiul civil și masacrele.”

Termină cu acestea:

„E de sperat acum, că confrății din Occident vor reuși a atribui autorităților sau musulmanilor responsabilitatea evenimentelor mai mult sau mai puțin importante, cari tulbură pământul macedonean.”

Situația în Austria.

Nu mai încapă îndoială, că în cel mai apropiat timp se va hotărî definitiv dacă Körber mai poate sta la cârmă, sau au fost zadarnice toate eforturile lui. Intrevederile ce a avut primul-ministru cu fruntașii cehii l'au convins, că nu se poate aștepta la îmbunătățirea situației parlamentare.

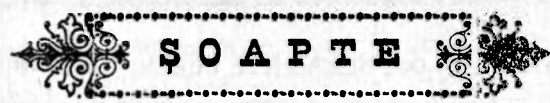
Astăzi Körber va fi primit în audiență de M. Sa la Ischl, și se crede că va propune M. Sale dizolvarea Reichsrathului, ca singur mijloc prin care se mai poate proceda pentru vindicarea situației parlamentare.

Dacă M. Sa va încuviința dizolvarea parlamentului, după-cum se crede, Körber va pute merge înainte; în cas contrar, ministerului nu-i rămâne, decât să demisioneze.

Ziarul deputatului ceh tinăr, Dr. Stranski însă preconizează deja existența unei încreștări în sinul cabinetului, și scrie în numărul său din urmă acestea:

„Deoarece Körber nu știe să găsească drumul pentru a eși din actualele încreștări, mâne sau poimâne va prezenta Monarchului demisia, atât

a sa, cât și a întreg cabinetului. Ca urmaș al său iese în evidență în planul întăii marchisul Bacquehem, apoi baronul Gautsch, sau contele Schönborn. Se sunește însă, tot-odată, că încrederea coroanei ar inclina mai mult spre principele Lechtenstein, membru al partidului conservator-clerical din Casa de sus.

Clopoțelul salvator.

Minutarul dela ceasornic se tot învârtește și vremea trece.

De un minut adeseori câte emoțiuni se leagă.—câte ticăleli de inimă nu și-au umflat peptul!... Să ne întorcem la anii din școală:

Mai e un minut, și intră în clasă profesorul. Nu mai e vreme de învățat, e vremea când trebuie să fii pregătit. Dar dacă te-ai jucat prea mult cu „smul” și „de a rășca”,—minut după minut a trecut și...

Mai e un minut și intră în clasă profesorul

— Să-mi șoptești Tănase, că m'am prădălit! Să-mi ții cartea luoaie, ca să pot citi... Vai de mine, — numai de nu m'ar asculta astăzi...

Minutarul dela ceasornic se tot învârtește,—a intrat în clasă profesorul.

Minutarul dela ceasornic se tot învârtește, mai e un minut și ceasul s'a împlinit. E tăcere, nici un șopot în clasă, decât al ticălitului de inimă.

— De nu m'ar asculta!...

Ce tortură îndelungată e acest minut!...

Sună clopoțelul—salvator.

Ver.

— Una la zi. —

„Tirajul unei redacțiuni e ca rămurierea unui capital prin toate branșele unei societăți”,—scrie Traian.

Rugăm pe simpaticul confrate Silvestru Moldovan, ca fost profesor, contabil și redactor la trei foi, să ne spună ce a înțeles? Că noi știm numai de tirajul ziarelor! Și cum se rămurește capitalul prin toate branșele unei societăți?

În sfârșit, și fiul meu a intrat în foc, cânta o sonată de Beethoven, și petrecerea era acum la culme.

Soția mea cocheta cu doctorul Guturai, ear' pe Cântăreanu, care ședea lângă dînsa, îl chinuia să nu uite de Maria.

Sub masă am zărit piciorușul doamnei Marcovici pe piciorul domnului Cuteanu, cum bătea tactul la sonata băiatului. Doamna Blazian dispăruse după o perdea, dar' împreună cu unul dintre tineri.

Trecând pe lângă ei, am observat fără veste cum se pupau, ca doi hulabași.

Era o desfătare superbă! Cu toții își petreceau minunat, și apoi înghițeau movile întregi de bomboane și prăjituri.

Pentru mine era o enigmă, cum de se consumau asemenea cantități enorme, după-ce mai toți vorbiam fără întrerupere. În sfârșit am aflat. Doi domni ascundeau în buzunarele redingotelor o grămadă de prăjituri și bomboane. Buzunarele lor formau deja niște muntici la Cimborașo.

Considerând însă că atâtea lucruri dulci nu se pot mistui bine fără băutură, am turnat pe neobservate câte o jumătate de sticlă de chartreuse în buzunarele cu prăjituri.

Nu mai soția mea m'a zărit, spre părerea mea de rău; și mi-a dat un ghiont cumplit, de am țipat. Toți s'au îndreptat

spre mine întrebându-mă, ce mi lipsește? Am răspuns, că mi-e rău de tot, și am leșinat cu aceeași grație, pe care am văzut-o la doamna Roșianu.

După ce mi-am venit în simțiri, soția mea m'a condus în odaia mea de lucru și m'a încaiat acolo. Eară eu m'am urcat pe fereastră, am sărit în stradă și în cinci minute eram deja la birt. Amicit mei m'au primit cu strigăte de „să trăească!”

Am comandat niște vin de cel mai prima, și am ținut apoi următoarea vorbire către amicil surprinși:

„Domnilor! Nimic nu se poate compara cu un jourfix elegant. Noi avem să regretăm, că n'am cunoscut până acum plăcerea aceasta! Inceputul am să-l fac eu însumi, și întocmai ca și soția mea, am să țin un jourfix în fiecare Joi. De astăzi încolo, ca și dînsa, am să vă primesc Joia, însă nu la mine acasă, ci aici în odaia separată a acestui local. Vin și bere proaspătă vă stă la dispoziție. Ear cine-și aduce soția cu sine, are să fie aruncat afară, pe chelălăia noastră obștească!”

Trad. de Z—a.

Noutăți

Arad, 4 Septembrie n. 1900.

Ministrul Darányi în Ardeal. Se anunța din Cluj, că ministrul de agricultură Darányi a sosit acolo fără veste Vineri seară, pentru a visita expoziția de vite. Duminecă dimineața a plecat apoi mai departe, pentru a face un turneu de mai multe zile pe pământul Ardealului.

La institutele diecesane din loc, Consistorul diecesan, pentru providerea cadrelor și a prefecturilor pe anul școlar 1900/1901. a făcut următoarele instituirii: Dr. Iustin I. Suciu se institue de prefect la seminar și de profesor suplent la ambele departamente; Dr. Teodor Botiș — de prefect la alumnul vechiu și de profesor suplent la departamentul pedagogic; Eugen Zsalo — de prefect la alumnul nou, și de profesor suplent la departamentul pedagogic.

La Școala superioară de fete din Arad, ale cărei cursuri încep mâne, s'au încris deja atâtea interne, încă abea va mai fi un singur loc. Direcția s'a îngrijit însă ca elevele cari nu vor încapă în internat să fie recomandate la familii bune române în oraș.

Îmbunătățirile ce s'au făcut în interiorul școlii a făcut cea mai bună impresie asupra părinților cari de trei zile inundă școala, înscriindu-și fetele. Numirea d-șoarei Maria Cioban d'asemenea a fost bine primită. Toți leagă cele mai bune speranțe de mersul acestei școlii, perfecționării căreia consistorul va face toate jertfele.

† Gh. Dem. Teodorescu, profesor de limba română la liceul Matei-Basarab din București, deputat și fost ministru, a încetat din viață.

Activitatea literară a decedatului se măginește mai mult pe terenul folcloric. Opera sa principală este o bogată colecție de poezii populare.

Ziarul „Egyetértés” în numărul de Sâmbătă iarăși revine asupra chestiei permisiunii profesorului sovietist etc. etc. din Sibiu, Tompa Árpád, al cărui portret l'am dat și noi după „Alkotmány”.

Eată ieremiada lui „Egyetértés”: „Și când întreagă opinia publică maghiară ar trebui să ia poziție lângă acest brav profesor, ne vine un trist ziar maghiar („gyászmagyar lap”) și ia în apărare pe Valahii față cu patrioticul Tompa Árpád, față cu maghiarimea.”

Anti-secesioniștilor.

Motto: Pe dînsul de Orăștie — Numai proșă 'n poezie.

Grețoase serbezeli păcloase,
Minți inferne puturoase
Tot ce-i hipergenial —
Sfrunțați Voi?! — Asta e scandal!!
Căsați-Vă mai bine ochii
Miopi de mucedă tentații
La parfumul unor rochii
De neamuri culte și cu grații:

Elevați al vostru spirit
Stupefact din glodul acru
Spre decentul idol mirit *)
Cătră prezedentul sacru!!

Ulpiu Traian Gavrilă.

*) mirit—pe secesionismitește: cu merit

„Jourfix”-ul soției mele.

De

M. Fiola.

(Urmare și fine.)

„Dracul poate fi mai cu minte!” gândiam eu, și m'am amestecat în societate.

Erau domni foarte veseli și își petreceau foarte minunat cu domnișoarele casei.

Unul era un tinăr profesor, care compimenta într-una pe fiica mea Maria.

Maria era astăzi cumplit de învățată, vorbea în cunoștință de cauză despre jocurile olimpice, fără să se tradeze cătuși de puțin, că le studiase mai înainte într-unul din tomurile „Enciclopediei”.

Fiica mea a doua studiase într-alt volum, și conversa foarte interesant despre Egeria lui Numa Pompiliu.

Soția mea luase pe domnul Cântăreanu lângă sine, și când îl făcea băgător de seamă cât e de rușinoasă Maria noastră, îi recita tot-odată cu voce vibrantă: „Modesta viorică la umbră se ascunde de-a soarelui splendoare...”

Atâta lipsă de scrupul și lipsă de bun simț, numai la un sovietist ca „Egyetértés” s-ar vedea. Dar, — cine s'a căzărâ a'a-șu: cu Tompa.

Subscripție de acții. „Oravițana”, institut de credit și economii societate pe acții în Oravița, fixează pe 27 Octombrie a. c. termen ultim pentru subscrierii la acțiile sale emițute în luna I-a cu preț de 132 cor., din care se plătește 42 cor. până la 1 Octombrie 1900, 45 cor. până la 1 Octombrie 1901 și 45 cor. până la 27 Octombrie 1902.

Resultatul favorabil al subscripțiilor până acum, cari au întrecut cifra contemplată în art. I. al Prospectului emis, a îndemnat direcțiunea institutului a se folosi de dispoziția art. VII. apse a întregi capitalul social la 100.000 cor. și ridicarea fondului de rezervă la peste 200.000 cor.

Dama Maria Dr. Maier n. Dancăș, responsabilă văduvă a mult regretatului Dr. Nicolae Maier, fost protopresbiter în Sibiu, a contribuit în memoria decedatului fondul văduvelor și orfanilor masesiașilor din Sibiu, administrat de Reuniunea sodatilor din Sibiu, 60 cor.; cumnatul decedatului, dl Victor Brode, silvicultor în Valea ras (România) 30 cor. și soția sa, doamna Dora Brode n. Dancăș 30 cor., în total 120 cor. Starea fondului: 595 cor. și bani.

Kronstadt. Cetim în ziarele săs. și reprezentanța orașului Brașov, renerată să se pronunțe, care nume unic efi ca dorește să 'l aibă orașul. a deciză să răm. ca a se mențină vechiul nume Kronstadt.

Perirea ta din tine. În vumșorul din oraș al „Deșteptării” din Cernăuți cetim următoarele: „In biserica Sfântului Ioan cel nou din Suceava se liturgisește și 'n limba rusească. Și nu numai de Sărbători, ci și în zilele obișnuite. Și în toate Duminicile și sărbătorile de peste an. Întrebăm biserica lumii egumenia mănăstirii: din ce pricină și pentru care s'ar fi vădit limba rusească în sfânta mănăstire și cum de rămasă nelucrată această limbă galiciană la capul marelui mănăstire Ioan? Nu cumva e o puzărie a hotărârii din Isimosul „Deșteptării” cu guvernul țării?”

„Familia” din Oradea-mare, din incidentul aniversării a zecea a morții marelui poet **Vasile Alexandri** care se împlinesc azi, 22 August a. c., întreg numărul îl dedică memoriei lui. Numărul acesta are următorul cuprins: A zecea aniversare a morții lui Alexandri. — Scrierile lui Alexandri către Iosif Vulcan. — Inn către mare, de V. Alexandri. — Hora de la Sinaia, de V. Alexandri. — Scrierile lui Alexandri, de I. Bianu. — Căsușe, horă de V. Alexandri. — V. Alexandri, studiu critic, de N. Petrușcu. — Inscricție pe ușa Curții de Argeș. — Teara de V. A. — Inscricția lui Alexandri. — Mormântul lui A. și Academia Română.

Asasinul Bresci nu apelează. Sămbătă trecută a fost ultima zi din termenul, în care asasinul anarhist Bresci putea să se apăre în contra sentinței ce 'i-s'a adus în 1 August. El a declarat cu toată hotărârea că nu va recurge în contra pedepsei de moarte, dar protestează în contra confiscării mijloacelor de viață. Bresci ține foarte mult la obiectele, fără de nici un preț ce 'i-s'au confiscat, pentru că din penele lor să se acopere cheltuielile procesului. Când a fost vizitat de avocatul său în închisoare, Bresci se găsea foarte agitat pentru un buton de cămașă, ce 'i-se perdea când va arestarea lui și a întrebat pe avocatul, dacă va putea ori nu să 'l mai găsească? Avocatul numai cu mare greutate

a putut să 'l liniștească. Altfel osânditul asasin are acum în tomnița o purtare foarte obraznică și renitentă.

Altă jertfă a anarhismului. Se auunță din Roma, că guvernul italian a revocat din post pe prim-consulul italian **Branca** de la New-York. Numele consul este grav învinuit, că a avut cunoștință despre planurile societății anarhiste din New-York, fiind vestit prin scrisoare despre asta, și el totuși n'a raportat nimica guvernului său la Roma.

Logodnă. Dl **Eugen Popovici**, funcționar la banca „Victoria” din Arad și doamna **Eugenia Ilieci** — logodiți. Fie în cias ban!

„Deșteptarea” confiscată. De la apunerea „Patriei”, — singura foaie română bucovineană, care pe cale dreaptă și cu bărbăție știe să apere cauza și interesele naționale ale fraților noștri din Bucovina, este „Deșteptarea”. Tocmai din pricina aceasta și fiindcă raporturile, între Români și guvernul țeroșoarei continuă a fi tot mai încordate, numita foaie mereu e luată la goană de procuratura statului. Doi numeri din urmă, și îndeosebi cel de Duminică trecută, ni-au sosit plini de oglinzi albe, având în mijloc mult expresivul cuvânt: *confiscat*. Nu numai articole, dar și din știrile zilei o multime sunt confiscate, la ceea-ce „Deșteptarea” observă următoarele: „De altfel nu superarea, ci mândria ne cuprinde, când vedem că gazeta noastră e confiscată. De ce nu se confiscă „Timpul”? (organul celor „Împăcați” cu guvernul. — Red. „Trib. Pop.”) De acum înainte vom aduce confiscările „Deșteptării” la cele ale „Patriei” și când vom ajunge numărul de o sută, vom sërba un inbiletu de-o să 'l meargă vestea în lume”.

Regina Victoria a Angliei e cea mai bătrână între domnitori. A supraviețuit pe toți supușii săi, cari erau de o țate, ori ceva mai în vârstă decât ea, când a urmat la tron. Dignitățile țării și ale curții au trebuit adese-ori să fie întregite prin oameni noi. Dintre oamenii de noștie mai lașiți au rămas sub domnia Victoriei: 11 lord-cancelari, 10 miniștri-presidenți, 6 preșidenți ai dieții, 5 arhiepiscopi de Canterbury, 6 arhiepiscopi de York, 5 comandanți supremi, 5 ducei de Norfolk în guvernământul Canada 10 vice-regi, în India 15. În timpul domniei ei, Uniunea americană a avut 17 preșidenți; iar Franța 1 rege, 1 împărat și 7 preșidenți.

Necrolog. Subscrișii cu inimă frântă de durere anunță, că mult iubitul lor tată, moș, frate, unchiu și alin, **Gavril Buzura**, preot român greco-oriental, după un mare scurt și-a dat nobilul și scumpul său suflet în mâinile Creatorului în 31 August a. c. la 4 ore p. m. în țate de 67 de ani și viață și 49 ani al proșiei. Oșmintele pământești s'au mormântat la 2 Septembrie a. c. 3 ore p. m. în cimitirul din Blanche-Poiana. Fie 'l țărina ușoară și memoria binecuvântată! Văd. Ana Căpșia, soră. Văd. Todescie Buzura, afiță Ioan Georgiu canonic, afi. Vasiliu Contis și Ioan Oniga, ca gineri. Petru Buzura, Maria Contis, Ana Oniga, Ioan Buzura, preot și Dr. Gavril Buzura, avocat, ca fete și fi.

Concurs. La internatul Pavelian de fete din Beiuș, împreună cu școala civilă, se publică concurs pentru un post de *guvernante*. — Salariul anual e de 400 coroane, cuartir și proviziune în internat; va ave drept la 2 cinciennale de câte 100 coroane. Petițiunile instruite cu carte de boțez, testimoniu de calificățiune, anterioară aplicație, sunt de a se înainta la rectoratul internatului de fete din Beiuș până la 7 Septembrie st. a. a.

c. Se pretinde, ca să știe perfect *croșitul albiturilor și hainelor*, va fi preferită cine va ști și limba germană și cine va produce atestas despre absolvirea cursului de lucru de mână.

„Foaia Pedagogică”, ce deja în al IV-lea an apare lunar în Sibiu, în întindere de două coale, sub direcția dlui prof. Dr. D. P. **Barcianu**, are în Nr. 8 (din 1 August) următorul cuprins:

Excursiunile școlare, de Dr. Ioan Stroia. — La chestia multelor posturi de învățatori vacante la școalele noastre confesionale, de Dr. Ioan Stroia. (Urmare și încheiere). — Modele de lecțiuni: Peatra de var, patru lecțiuni din istoria naturală (mineralogie), de Dr. D. P. Barcianu. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi.

Abonamentul pe an: 6 coroane. — Ca unica foaie bună și de specialitate, ce-o avem pe terenul pedagogic, o recomandăm călduros tuturor învățătorilor noștri.

Potop de grindină. Zilele trecute în comuna **Boerfălan** (comitatul Sălaj-Dobăca) a căzut o grindină grozavă, pricinind pagube foarte mari. Au căzut jertfe elementului și șase oameni; au fost cu desăvârșire nimicite toate fructele și legumale, apoi 62 clădiri, 11 capete de vite, 47 porci 15 oi și tot atâtea capre și v'r'o 22) de gălște.

„Noua Revistă Română” pentru Politică, literatură, știință și artă, în Nr. 16 din 15 August are următorul cuprins: *Cronica politică și economică*, C. R. Motru. — *Naționalism anarhic și civilizațiune*. Coast. Em. Crupensky. — *Asupra viitoarelor convențiuni comerciale*. *Chestiunea israelită*, Emile Zolla, Drumont, Lombroso, V. Hanseman: *Opinia publică europeană și chestiunea israelită în România* (prima serie). *Literatură și filologie*, Petru V. Haneș. — *Fonetica noastră*, Ioan Pop-Reteșganu. — *Minte de muiere, și pace!* (nuvelă). *Note și discuțiuni*, Ioan Nădejde. — *Trasă să fie dreptul nostru consuetudinar?* (Răspuns dlui P. Negulescu). *Miscarea literară și științifică*, Ioan Maiorescu. *Itinerar în Istria și vocabular istriano-român*. — *Simeon Fl. Marian*. Inscricțiuni de pe manuscrise și cărți vechi din Bucovina. — *Fr. Bergamenter*. Poezii patriotice de autori români verificate în limba germană. — *Sextil Puscariu*. Die raziōnischen Diminutivsuffixe. — *Notițe bibliografice*. *Suplimentul I*. *Chestia bulgară*. — *Mihail Cogălniceanu și istoricul rus Nicolae Mihailovici Karamzine* de Un cetitor. — *Chestionar privitor la psihologia poporului român*. — *Răspunsuri* de: Al. Valeriu, D. V. Pirvan, Carol Bekker, Emil Stăncu. *Suplimentul II*. La ocnă (nuvelă) de Du Midi. — *Copil din flori* (poesie) de Brăduș. — *Scrierile lui Șerban* (nuvelă populară) de Cristea N. Țapu. — *Bătrânul* de Gh. D. Măgur.

Vestea despre Andree. În numărul de ieri am înregistrat știrea despre găsierea unei butelii aruncate din balonul lui Andree, butelia, care conținea veste despre îndrăginitul savant Andree. Privitor la aceasta mai cetim acum, că Andree a aruncat butelia aceasta în ziua urcării sale, în 17 Iulie 1897, la câteva ore după pornirea sa. Ca la ce punct al pământului se găsea atunci Andree, despre asta eată ce spune celebrul geograf **Richtshofen**: Andree a putut să fie atunci cam la acel loc, unde **Parry** în calea sa spre Polul Nord stinsese cea mai mare înălțime, adică la 8245 grade lățime vestică. Dacă s'eronaufii în ziua primă deja au trecut earșii deasupra câmpiilor ghețoase, atunci au avut motiv de-a se bucura, pentru-că atunci ei au trebuit să apuce pe-o cale bună, alegându-și la urcare un timp când Marea Nordică pe marl întinderii de obicei până în Septembrie e fără gheață. — Butelia aruncată de Andree e'o oră mai târziu decât aceea, despre care acum e vorba, sa găsit, cum se știe, în 14 Maiu 1899 pe termul Islandiei. Ultima știre despre curagiosul aeronaut a fost adusă de un norumbel, care a fost liberat din balon la două zile după plecarea lor. Știrea aceasta s'apnea numai atâta: „Toate-s bine!”. Mai târziu au mai fost găsite butelii de-acestea, dar erau goale, fiind destupate în urma căderii.

Cât costă un foc de tun? Un proiectil de tun de cel mai mic calibru costă 9 coroane și de cel mai mare costă 1.600 de coroane.

În două ceasuri cu un tun mic se dau 20 de lovituri pe minut deci proiectilele costă 12.000 de coroane; tunul cel mai mare (de vase de războiu), dând o lovitură pe minut, va cere o cheltuială de 157.000 de coroane.

Dacă un vas cuirasat ar ave 4 tunuri și ar trage cu ele un ceas, s'ar cheltui cam 800.000 de coroane.

Prin urmare, dacă două flote inimice, earl ar ave 15 vase de acestea și fie-care s'ar bombardă, ar cheltui împreună 24 de milioane de coroane numai într'un ceas.

Felurimi.

Ce se cetește în haremul Sultanului. În palatul Sultanaului, numit Yıldiz-Kiosk, se află o clasă separată a traducătorilor, cari au chemarea să traducă tot ce află în literatura europeană potrivit pentru femeile din harem. În ultimii zece ani au fost traduse pe limba turcească povestiri și romane în număr de aproape 6000. Ele sunt scrise pe hârtie groasă albă și se pot celi ușor. Sunt legate în pânză roșie sau verde. Sultanul însuși are deosebită pasiune pentru romane.

ULTIME ȘTIRI.

Războiul din Transvaal.

Londra, 3 Septembrie. Foile engleze comunică știrea, că Sămbăta trecută lordul **Roberts** a edat în Belfast o proclamație, în care declară anectarea formală a Transvaalului.

Pretoria, 3 Septembrie. *Iscoadele* au nimicit calea ferată lângă stațiunea *Klipriver* și au incendiat un tren compus din 28 vagoane.

Badfontein, 3 Septembrie. Buril își concentrează puterea armată între munții *Crocodili*, unde, afară de comănde din Carolina și Ermelo, toate trupele lor se găsesc la un loc.

Din China.

Li-Hung-Ciang intrigant.

Londra, 3 Septembrie. Agenției „*Reuter*” 'i-se raportează: *In cercurile normative se afirmă, că neînțelegerile vite între marile puteri în China sunt așitate de șiretul vice-rege Li-Hung-Ciang, care agită pe una contra celeilalte.*

Impăratul german nu cedează.

Berlin, 3 Septembrie. O foaie berlineză scrie: Sămbăta trecută Impăratul Germaniei a declarat, într'un cere de oficeri înalți, că nu cedează Pekingul la nici un cas, chiar dacă ar trebui să mobilizeze întreaga armată.

Moștenitorul tronului chinez s'a sinucis.

Londra, 3 Septembrie. Foile din Shanghai scriu, că tânărul *Ciung-Li-Ji*, designat ca moștenitor al tronului chinez, s'a sinucis în *Cing-Fu*.

Viena, 3 Septembrie. De pe vasul de războiu austro-ungar „*Maria Terezia*” se raportează, că trupele tuturor marilor puteri au ocupat palatul imperial din Peking. Pe zidurile palatului fâlțate și stindardul austro-ungar. Acum e sigur, că împăratul chinez nu se află în palat.

Editor: **Aurel Popovici Bareianu.**
Red. răspuns: **Ioan Russu Șirlianu.**

Concurs.

Societatea comercială pe acții „Prilipciana“ din Prilipeți, publică concurs pentru postul de conducător al prăvăliei sale.

Potentul trebuie să dovedească prin documente pregătirea sa pentru o astfel de întreprindere; — preferiți vor fi Români.

Dotațiunea conducătorului constă din:

1. Salar anual de cor. 720.
2. Cortel în natură cu ocol și grădină.
3. Tantieme ca și la membrii direcțiunii.
4. Dela birtuit percente obicnuite.
5. După vrednicie, remunerație.

Petițiunile instruate cu documentele de lipsă se vor subțerne până la 15 Septembrie a. c. st. n. la președintele societății, Dn. preot Vasile Popovici în Patas u. p. Prigor.

Direcțiunea.

493 1—3

Instrumente musicale

cu prețul de fabrică și în condiții avantajoase se găsește în depositul lui

JOSIF KRISPIN

(Fondat la 1850) Arad, strada Deák Ferencz 28.

Adică: pianne lungi și scurte, Mignon, Pianino, Harmoniu, vioară, violoncel, contra-bas, flaut, clarinet, coarde și arcușuri. Pianne din următoarele fabrici: Bösendorf, Ehrbar, Schweighofer, Productiv-Genossenschaft, Hoffmann, Dörr, Stelzhammer, Stingl, Proksch, Pokorny, Koch și Korselt, Thek, Petrof, Partat, Bereszászy, Sponnagel, Magriai, Lindholm, Werhel, Kern „Lira“.

Taxa pentru împrumutări, pe lună 8—20 coroane.

480 2 12

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

	coroană	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școlilor populare, de Damaschin Medre, învățător, aprobat de Consistor ilustrată cu cărți geografice	—	—70 „
1.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul	—	1.— „
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean,	—	2.— „
3.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu,	—	—80 „
4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	—	2.— „
5.) „Principiile politice“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu	—	1.— „
6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor în Brașov.	—	2.50 „
7.) „Războiul pentru neatarnare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	—	1.20 „
Prețul „Coroanei“	—	1.60 „
8.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secula născ. Truția	—	1.— „
9.) „Vieritul“ — de Petru Vancu,	—	1.— „
10.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga.	—	3.60 „
11.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu.	—	1.60 „
12.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț.	—	5.— „
13.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul,	—	1.50 „
14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz	—	1.20 „
15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefa învățator în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Duminici și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	—	—

La comandă să se mai adauge de fiecare op 10 fleri spese postale.